

10. Vedlegg – definisjoner og lenker

VEDLEGG til finansreglement – definisjoner og lenker.

Definisjoner

Absolutt risiko

Risiko målt ved svingninger rundt et gjennomsnitt uttrykt som et absolutt mål.

Administrasjonsrisiko

Knyttet til rutiner internt/hos motpart

Aksjeindeksobligasjon

Verdipapirprodukt hvor innskudd bindes en bestemt periode. Investor er garantert hele innskudd tilbake samt hele eller deler av aksjeavkastningen.

Aksjer

Verdipapir utstedt fra private bedrifter eller offentlige institusjoner, hvor kjøp gir eierandel.

Aktivklasser

Rentebærende verdipapir og aksjer er to eksempler på aktivklasser.

Aktiv forvaltning

Forvalter velger selv verdipapir til en portefølje på bakgrunn av egne analyser og vurderinger for derigjennom å oppnå høyere avkastning enn en sammenlignbar portefølje.

Allokering

Fordeling av de midler som skal investeres på ulike markeder og aktivklasser.

Avkastningskrav

Nedre grense for ønsket avkastning.

Benchmark

Sammenlignbar portefølje, referanse.

BIS-Bank of International Settlement

Fastsetter bla. vektingsregler for finansinstitusjonenes utlån og tilhørende krav til kapitaldekning iht risiko.

Blandet portefølje

En formue som er plassert i to eller flere aktivklasser - normalt aksjer og rentebærende verdipapir.

Depotbevis

Benevnelse for verdipapir under Hovedlistens rubrikk 'Utenlandske aksjer' på Oslo Børs.

Derivatinstrument

Risikohåndteringsinstrument som kan henføres til et underliggende verdipapir, f.eks kjøps- og salgsopsjoner i aksjer, renteterminer m.m.

Differanseavkastning

Se meravkastning

Diskresjonær forvaltning

Avtale om aktiv forvaltning av porteføljen. Det inngås en individuell forvaltningsavtale som regulerer hvilke rammer som gjelder for forvaltningen.

Diversifisering

Fordeling av en porteføljes plasseringer innen og mellom ulike aktivtyper/markeder med det formål å redusere risikoen og/eller øke avkastningen i en portefølje.

Durasjon

Kan beskrives som den rentebærende porteføljens veide gjennomsnittlige gjenværende løpetid. Durasjonen bestemmes av obligasjonenes og kupongenes gjenværende løpetid, kupongenes størrelse samt rentenivået. Jo høyere verdi desto mer følsom er porteføljen for forandringer i markedsrenten. Durasjonen for en nullkupongsobligasjon er lik dens løpetid og for en kupongobligasjon lavere enn dens løpetid.

Eksposering

Den verdi, uttrykt i kroner eller i prosent av den totale porteføljen, som forandres pga. forandringer i kursen/renten på et verdipapir.

Future

En terminkontrakt med daglig resultatavregning av gevinst og tap.

Fond

Portefølje bestående av eksempelvis aksjer hvor flere investorer kan eie andeler.

Hedgefond

Forvaltningsprodukt som kan kombinere ulike aktivklasser og som kan benytte ulike investeringsstiler for å oppnå stabil avkastning med lav risiko.

Finansreglement

Globale aksjer

Globale aksjer regnes den kategori av fond/porteføljer hvis risiko og avkastning sammenlignes med en fastsatt verdensindeks, f.eks. MSCI World Indeks eller FT World Indeks. Allokeringen for disse børsindeksene er p.t. ca 55% USA, 30% Europa, 10% Japan og 5% øvrig.

Hovedlisten

Hovedlisten på Oslo Børs omfatter aksjer i selskap med stor aksjekapital som fyller kravene til notering der. Disse aksjene er spredd på mange hender.

Indeks

Mål på en markeds eller delmarkeds verdi, f. eks. Oslo Børs Totalindeks, ST4X osv.

Indeksforvaltning

Se passiv forvaltning.

Inflasjon

Betegnelsen som angir med hvilken størrelse i prosent det generelle prisnivået på varer og tjenester øker med.

Information Ratio

Mål som uttrykker en forvalters dyktighet til å skape avkastning ut over benchmark, definert som meravkastning dividert på relativ risiko.

Investeringspolicy

Dokument som beskriver en rekke forhold omkring en investering, eksempelvis avkastnings- og risikovurderinger, landfordelinger og valutaforhold.

Investeringsportefølje

Faktisk fordeling i en portefølje mellom ulike aktivaklasser.

Konvertible gjeldsbrev

Av aksjeselskap utstedte gjeldsbrev som gir innehaveren rett til helt eller delvis å bytte ut sin fordring mot aksjer i selskapet.

Korrelasjonskoeffisient

Statistisk begrep som definerer grad av samvariasjon mellom to variabler, eksempelvis to aksjer. Dersom korrelasjonen er 1 (-1) beveger de to variablene seg alltid i takt (utakt). Dersom den er 0 beveger de to seg helt uavhengige av hverandre.

Kredittrisiko

Risiko knyttet til det å lide tap på grunn av at utsteder av et verdipapir eller motparten ikke oppfyller sine forpliktelser.

Likvide midler

Midler på bankkonto og lignende.

Likviditet

Mål på størrelsen på handelen, eller omsetningen, i et instrument eller på et marked. Også benevnelse på kassamidler.

Likviditetsrisiko

Knyttet til at midler ikke kan omformes til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.

Limit

Risikonivå som begrenser beholdningen av finansielle instrument.

Løpetid

Den tid som gjenstår til et verdipapir forfaller til betaling.

Markedsrisiko

Knyttet til tap som følge av kurssvingninger i de markedene kommunene er eksponert for.

Markedsverdi

Verdien av et aktiva (eller en hel portefølje) til kapitalmarkedets gjeldene prisnivå.

NOK

Norske kroner

Nullkuponglån

Fastrente obligasjonslån som emitteres uten kupongrente. Denne akkumuleres i stedet og utbetales ved lånets innløsning. Til forskjell fra vanlig lån garanteres herigjennom den angitte avkastningen. For vanlige lån må kupongen gjeninvesteres til gjeldende markedsrente.

Obligasjon

Rentepapir utstedt av private bedrifter eller offentlig institusjoner. Utsteder forplikter seg til å betale kjøper bestemte årlige beløp (kuponger) samt pålydende ved endelig innløsning.

Oppbevaringsinstitutt

En bank eller annen kreditinstitusjon frittstående fra kapitalforvaltere eller fondselskap, der kjøpte verdipapir skal deponeres og som skal forestå inn- og utbetalinger vedrørende depot eller fond.

Oppgjørsfrister

Når et verdipapir omsettes, finnes det normalt standardiserte tidsperioder mellom handelsdag og oppgjørsdag. En aksjes oppgjørsdag er vanligvis lengre fram i tid enn tilsvarende for et rentebærende verdipapir.

Passiv forvaltning

Forvalter søker å oppnå avkastning og risiko som en sammenlignbar portefølje eller indeks.

Finansreglement

Pengemarked

Rentepapir som har innløsning innen ett år. Slike kortsiktige aktiva har høy likviditet og kan ha relativt lav risiko.

Plasseringshorisont

Den tidsperiode hvor de forvaltede midler skal være investert.

Portefølje

En formue som er plassert i ulike aktiva.

Rating

En vurdering av sannsynligheten for at en gjeld vil bli oppgjort på avtalt tidspunkt gjort av et kredittvurderingsinstitutt.

Ratingkategorier Ratinginstituttet Standard & Poor's (S & P's) og Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassifisering av langsiktig belåning kan illustreres i henhold til følgende :

Ratinginstitutt	Meget høy kredittverdighet	Høy kredittverdighet	Spekulativ kredittverdighet	Meget lav kredittverdighet
S & P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B	CCC-D
Moody's	Aaa-Aa	A-Baa	Ba-B	Caa-C

Rebalansering

Rebalansering innebærer at en delportefølje går tilbake til den langsiktige valgte normalposisjonen for denne aktivaklassen.

Referanseindeks

Se indeks.

Relativ risiko

Risiko målt ved svingninger rundt et gjennomsnitt uttrykt som et relativt mål. Slike risiko måles ofte som svingninger i forhold til en sammenlignbar portefølje eller indeks svingninger.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et obligasjonsfond(eller pengemarkedsfond) endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentekurve

Oppstår når en sammenligner renter for ulike tidshorisonter. Kurven danner utgangspunkt for prising av rentepapirer og påvirkes av forhold som forventninger, risiko knyttet til ulike tidshorisonter samt tilbud og etterspørsel i rentemarkedets ulike tidshorisonter.

Renteportefølje

En formue som er plassert i rentebærende verdipapir.

Renterisiko

Knyttet til at verdien av rentebærende verdipapirer endres dersom renten endres.

Risikofritt

Aktiva hvor det er generelt knyttet lite eller ingen risiko til uttak, eksempelvis bankrente.

Risikopremie

Avkastning utover risikofritt alternativ.

Sharpe ratio

Mål som uttrykker en forvalters dyktighet til å skape avkastning ut over benchmark, definert som meravkastning dividert på total risiko.

SMB-listen

En liste på Oslo Børs hvor aksjene til små og mellomstore bedrifter noteres.

Standardavvik

Viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge i fremtiden, basert på målinger av observerte verdier. Begrepet uttrykker svingninger rundt et gjennomsnitt.

Stat i sone A

Stater innen OECD-området og Det europeiske økonomiske fellesskap, unntatt stater som i løpet av de siste fem årene har avsluttet forhandling av sin statlige utenlandsgjeld.

Strategisk aktivaallokering

Fordeling av en porteføljes aktivaklasser hvor hver klasse uttrykkes som et prosenttall. Begrepet representerer porteføljens normalposisjon.

Stresstest

Økonomisk tilstand uttrykt ved 4 eksterne hendelser som sammen vil påvirke en porteføljes verdi i sterk negativ retning.

Systematisk risiko i aksjemarkedet

Knyttet til tap som følge av at de aktuelle aksjemarkeder kommunen er eksponert mot vil stige eller falle på kort og/eller lang sikt.

Finansreglement

Taktisk aktivaallokering

Fordeling av en porteføljes aktivaklasser hvor hver klasse uttrykkes med øvre og nedre grense for tillatt andel av totalportefølje.

Tegningsopsjoner

Opsjoner som gis ut i forbindelse med opsjonslån og som innebærer rett til å delta i en fremtidig ny emisjon av aksjer.

Terminkontrakt

Avtale om levering av en eiendel eller dens pengeverdi på et forhåndsbestemt tidspunkt hvor pris avtales ved kontraktsinngåelse.

Tracking error

Annualisert relativ risiko.

Transaksjonskostnad

Kostnader forbundet med kjøp og salg av verdipapir og verdipapirfond.

Unoterte aksjer

Aksjer som omsettes i markedet men som ikke er notert på noen offentlig børs.

Usystematisk risiko i aksjemarkedet

Knyttet til at et enkelt investeringsobjekt vil stige eller falle i verdi i forhold til markedet på kort og/eller lang sikt.

Valutarisiko

Risikoen for at utenlandske aktiva faller i verdi målt i egen valuta pga at den egne valutaen stiger / utenlandske valuta faller.

Verdipapir

Betegnelse på ulike aktiva, eksempelvis aksje, obligasjon eller pengemarked.

Volatilitet

Betegnelse på risiko, dvs grad av svingninger rundt et gjennomsnitt.

Lenker

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning

http://www.lovdatabasen.no/cgi-wifit/wifitldles?doc=/app/gratis/www/docroot/for/sf/kr/tr-20090609-0635-001.html&emne=kommuners*%20og*%20fylkeskommuners*%20finansforvaltning*&&

KS veileder til god finansforvaltning i kommunesektoren

<http://www.ks.no/tema/Okonomi/Nasjonalokonomi/Finansforvaltning-i-kommunesektoren/>

Norges Bank har publisert en liste med definisjon av ord og uttrykk, med lenke fra hovedsiden;

<http://www.norges-bank.no/>

http://www.norges-bank.no/templates/article_11598.aspx

Finanstilsynet

<http://www.finanstilsynet.no>

Finanstilsynet – Stresstest II

<http://www.finanstilsynet.no/no/Forsikring-og-pensjon/Livsforsikring/tilsyn-og-overvakning/Rapportering/Stresstester/>

Verdipapirfondenes forenings nye bransjestandard for rentefond

<http://www.holbergfondene.no/viewfile.aspx?id=1064>

samt definisjoner, andre bransjestandarder m.v.

<http://www.vff.no>